

TEST ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΔΥΟ ΠΟΛΥΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΝΟΜΩΝ - TEST ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ

Θεωρούμε τα δείγματα από δύο ανεξαρτήτους πληθυσμούς :

$$(n_{11}, \dots, n_{1k}) \sim M(n_{1\cdot}, p_{11}, \dots, p_{1k}), \quad n_{1\cdot} = \sum n_{1j}, \quad \sum p_{1j} = 1$$

$$(n_{21}, \dots, n_{2k}) \sim M(n_{2\cdot}, p_{21}, \dots, p_{2k}), \quad n_{2\cdot} = \sum n_{2j}, \quad \sum p_{2j} = 1$$

Ενδιαφέρει $H_0: p_{1j} = p_{2j} = p_j, \quad j=1, \dots, u$ (θεωρ. βελ. 15 Ζωγραφός).

Αν τα p_{1j} είναι γνωστά, $\sum_{j=1}^k \frac{(n_{1j} - \overbrace{n_{1\cdot} p_{1j}}^{e_{1j}})^2}{n_{1\cdot} p_{1j}} \overset{\text{αεψ.}}{\sim} \chi_{u-1}^2$

και $\sum_{j=1}^k \frac{(n_{2j} - \overbrace{n_{2\cdot} p_{2j}}^{e_{2j}})^2}{n_{2\cdot} p_{2j}} \overset{\text{αεψ.}}{\sim} \chi_{u-1}^2$

Τότε :

$$\sum_{i=1}^2 \sum_{j=1}^k \frac{(n_{ij} - n_{i\cdot} p_{1j})^2}{n_{i\cdot} p_{1j}} \sim \chi_{2(u-1)}^2 \text{ με υπέρβη περιοχή } \chi^2 \geq \chi_{\alpha, 2(u-1)}^2$$

Όταν τα p_{1j} άγνωστα και $H_0: p_{1j} = p_{2j} = p_j, \quad j=1, \dots, u$ οι επιβ. μεθ. π.θ. (εμπ)

για $\hat{p}_j = \frac{n_{1j} + n_{2j}}{n_{1\cdot} + n_{2\cdot}} = \frac{n_{\cdot j}}{n}, \quad n = n_{1\cdot} + n_{2\cdot}$ και $e_{ij} = \frac{n_{i\cdot} * n_{\cdot j}}{n}$

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^2 \sum_{j=1}^k \frac{(n_{ij} - e_{ij})^2}{e_{ij}} \sim \chi_{2(u-1) - \underset{\substack{\uparrow \\ \text{επιβ. παρ.}}}{S}}^2 = \chi_{2(u-1)}^2 \text{ με υπ.π. } \chi^2 \geq \chi_{\alpha, u-1}^2$$

$S = u - 1$, γιατί $\sum p_j = 1$

Παρ. 1 (παρ. 1.6.1 βελ. 32 Ζωγρ.)

Παρ. 2 :

	Ντουιμαντες (I=1)	Σειρες (I=2)	Μοδα (I=3)	Συνολο
Αγόρια (i=1)	$n_{11} = 50 / e_{11} = 33.3$	$n_{12} = 30 / e_{12} = 36.7$	$n_{13} = 20 / e_{13} = 30$	$n_{1\cdot} = 100$
Κορίτσια (j=1)	$n_{21} = 50 / e_{21} = 66.7$	$n_{22} = 80 / e_{22} = 73.3$	$n_{23} = 70 / e_{23} = 60$	$n_{2\cdot} = 200$
	$n_{\cdot 1} = 100$	$n_{\cdot 2} = 110$	$n_{\cdot 3} = 90$	$n = 300$

$$e_{ij} = \frac{n_{i \cdot} \cdot n_{\cdot j}}{n}$$

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^2 \sum_{j=1}^3 \frac{(n_{ij} - e_{ij})^2}{e_{ij}} = \dots = 19.39$$

$$\chi^2 \geq \chi_{0.05, 2}^2 = 5.991$$

Απορ. H_0 , δηλαδή υπάρχει διαφορά ανάμεσα σε αγ. και υοφίβια.

Παραδειγμα 3:

Όσθα ανα φύλο και περίοδο

	Πρώτη (j=1)	Δευτερη (j=2)	Τριτη (j=3)	Συνολο
Ανδρας (i=1)	$n_{11} = 162$ $e_{11} = 152.12$	$n_{12} = 180$ $e_{12} = 170.58$	$n_{13} = 210$ $e_{13} = 209.3$	$n_{1 \cdot} = 552$
Γυναίκα (i=2)	$n_{21} = 110$ $e_{21} = 129.88$	$n_{22} = 125$ $e_{22} = 145.42$	$n_{23} = 200$ $e_{23} = 180.70$	$n_{2 \cdot} = 435$
Συνολο	$n_{\cdot 1} = 272$	$n_{\cdot 2} = 305$	$n_{\cdot 3} = 410$	$n = 987$

Λυση

$$H_0: p_{ij} = p_{\cdot j} = p_{i \cdot} = p_j$$

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^2 \sum_{j=1}^3 \frac{(n_{ij} - e_{ij})^2}{e_{ij}}$$

$$\text{με } \chi^2 \geq \chi_{0.05, 2}^2 = 5.991$$

Απορ. H_0 , αρα υπάρχει διαφορά.

χ^2 TEST ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ Υ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΠΟΛΥΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΝΟΜΩΝ.

(j) κατ./Δειγμα	(i)	1	2	...	j	...	k		
1		n_{11}	n_{12}	...	n_{1j}	...	n_{1k}	$n_{1 \cdot}$	n_{ij} = αριθμος παρατηρησεων του i-οστου δειγματος που ανηκει στην κατηγορια j. p_{ij} = P(ενα μελος του δειγμ. να προσερ. απο τον i-οστο πληθυσφο και να εκει το χαρακτ. j. $n_{i \cdot}$ = πληθος παρατ. του i-οστου δειγματος. $n_{\cdot j}$ = αρ. παρατ. που εκαν το χαρακτ. j. n = Το συνολο των παρατηρησεων
2		n_{21}	n_{22}	...	n_{2j}	...	n_{2k}		
...									
i		n_{i1}	n_{i2}	...	n_{ij}	...	n_{ik}	$n_{i \cdot}$	
...									
r		n_{r1}	n_{r2}	...	n_{rj}	...	n_{rk}	$n_{r \cdot}$	
		$n_{\cdot 1}$			$n_{\cdot j}$		$n_{\cdot k}$	n	

Αν τα p_{ij} γνωστά, έστω $e_{ij} = n_i \cdot p_{ij}$ οι αναμενόμενες συχνότητες. Άρα για το

i -οστό δείγμα $i=1, \dots, r$:

$$\chi^2 = \sum_{j=1}^k \frac{(n_{ij} - e_{ij})^2}{e_{ij}} = \sum_{j=1}^k \frac{(n_{ij} - n_i p_{ij})^2}{n_i \cdot p_{ij}} \sim \chi_{k-1}^2$$

και συνολικά για τα r ανεξάρτητα δείγματα:

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^k \frac{(n_{ij} - e_{ij})^2}{e_{ij}} \sim \chi_{r(k-1)}^2, e_{ij} = n_i \cdot p_{ij} \text{ και } \chi^2 \geq \chi_{\alpha, r(k-1)}^2 \text{ υπέρψ}$$

Για p_{ij} αγνώστα, όταν το αλφάθεσει $p_{ij} = \dots = p_{rj} = p_j$ & εμτ διαφ

$$\hat{p}_j = \frac{n_{1j} + \dots + n_{rj}}{m} = \frac{m \cdot \hat{p}_j}{m} \rightarrow e_{ij} = n_i \cdot \hat{p}_j = \frac{n_i \cdot m \cdot \hat{p}_j}{m} = \frac{n_i \cdot m \cdot j}{m}$$

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^k \frac{(n_{ij} - e_{ij})^2}{e_{ij}} \sim \chi_{r(k-1)}^2, \chi^2 \geq \chi_{\alpha}^2, (r-1)(k-1)$$

Παράδειγμα 1:

Αποτελέσματα

Κατηγορ. (j) / Δείγμα (i)	Ενωτικό (j=1)	Μη Ενωτικό (j=2)	Σύνολο
Θεραπεία I (i=1)	$n_{11} = 40 / (79.6)$	$n_{12} = 30 / (20.4)$	$n_{10} = 100$
Θεραπεία II (i=2)	$n_{21} = 160 / (159.2)$	$n_{22} = 40 / (40.8)$	$n_{20} = 200$
Θεραπεία III (i=3)	$n_{31} = 168 / (159.2)$	$n_{32} = 32 / (40.8)$	$n_{30} = 200$
Σύνολο	$n_{\cdot 1} = 398$	$n_{\cdot 2} = 102$	$n = 500$

Λύση

$$r=3, k=2.$$

$H_0: p_{ij} = p_{rj} = p_j \quad j=1, 2 \rightarrow$ Τα ποσοστά των ^{Εν.} αποτελεσμάτων είναι
 $e_{ij} = \frac{n_i \cdot m \cdot j}{m}$ ίσα και στις 3 θεραπείες.

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^3 \sum_{j=1}^2 \frac{(n_{ij} - e_{ij})^2}{e_{ij}} = 8.08$$

$$\chi^2 \geq \chi_{\alpha}^2, (3-1)(2-1) (= 5.991)$$

Απορ. H_0 , δηλ. οι θεραπείες διαφέρουν
 ως προς την ποιότητά τους.